

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ที่คนไทยทุกคนต้องใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารในการศึกษาหาความรู้ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาอาชีพและดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ ภาษาไทยยังเป็นสื่อสร้างความจรรโลงใจ ช่วยสร้างความสามัคคีในหมู่คนไทย ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมชิ้นสำคัญของชาติที่คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระราชดำรัส ถึงความสำคัญของภาษาไทยว่า “ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ คนไทยโชคดีที่มีภาษาเป็นของตนเอง แต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่ต้องรักษาเอาไว้ ปัญหาเฉพาะด้านการรักษาภาษามีหลายประการ อย่างหนึ่งที่ต้องรักษาให้บริสุทธิ์ในทางออกเสียงให้ถูกต้องชัดเจน” (กรมศิลปากร, 2527: 53)

การอ่านเป็นทักษะที่มีความจำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้า ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนกระทั่งถึงระดับอุดมศึกษา เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร เมื่อจบการศึกษาแล้ว การอ่านจะเป็นประโยชน์ต่อการนำความรู้มาใช้ในการดำรงชีวิต (อาทิตยา เฝ้าพงษ์คล้าย, 2553: 14-15) ดังนั้นทุกคนจึงควรฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพผู้เรียน ในสาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 44) นอกจากนี้ทักษะการอ่านมีความสำคัญอย่างมาก เพราะโลกปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านวัตถุ วิทยาการ เทคโนโลยี และความนึกคิด ทุกคนจึงจำเป็นต้องอ่านเพื่อติดตามข่าวสาร ความรู้ เหตุการณ์ ความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องมีทักษะการอ่านในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะในเรื่องของคำพื้นฐานเพราะเป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวันและมักพบบ่อย ๆ การอ่านหนังสือได้อย่างคล่องแคล่วจะต้องมีพื้นฐานมาจากการรู้จักอ่านพยัญชนะและสระ รู้จักการสะกดคำประสมเป็นคำพื้นฐานและรู้จักประยুক্তเทียบเสียงเป็นคำใหม่ จะทำให้นักเรียนอ่านได้ดีขึ้น การอ่านจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเรียนรู้ เพราะการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ทุกระดับต้องอาศัยความสามารถการอ่านทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากการอ่านส่งผลให้ทักษะด้านการฟัง การพูด และการเขียนดีขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่น ๆ ดีตามไปด้วย (ชุติวรรณ เจริญสุข, 2553: 1)

ผดุง อารยะวิญญู (2542: 65) กล่าวว่า ปัญหาด้านการอ่านของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เป็นปัญหาที่สำคัญมาก ทั้งนี้เพราะมีงานวิจัยระบุว่ากว่าครึ่งหนึ่งของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จะมีปัญหาด้านการอ่าน ซึ่งลักษณะของความลำบากในการอ่านคือ อ่านคำไม่ถูกต้อง อ่านไม่ออก อ่านสลับคำ อ่านช้า เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องมาจากนักเรียนมีปัญหาในการจำตัวอักษรไม่ได้ ไม่เข้าใจว่าตัวอักษรใดมาก่อนและที่สำคัญนักเรียนไม่สามารถแยกเสียงสระจากคำที่อ่านได้ สอดคล้องกับงานวิจัย สุไปรมา ลีลามณี (2553: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความสามารถในการอ่านคำและแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านจากการสอนโดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์ (Phonics) กับวิธีพหุสัมผัส (Multi-Sensory Approach) พบว่าความสามารถในการอ่านคำหลังการสอน โดยผสมผสานวิธีโฟนิกส์กับวิธีพหุสัมผัสอยู่ในระดับดีมาก ปัจจัยที่ส่งผลดังกล่าวเนื่องจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลำดับขั้นตอนเพื่อสร้างให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร และการประสมอักษรให้เป็นคำ โดยเริ่มจากคำที่มีโครงสร้างระดับพื้นฐานไม่ซับซ้อนและเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก

การสอนอ่านสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามลักษณะความบกพร่องและระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนแต่ละคน วิธีการสอนอ่านที่ได้ผลวิธีหนึ่งคือการสอนอ่านเป็นคำ ซึ่งเป็นการสอนให้นักเรียนอ่านคำได้โดยไม่ต้องสะกดคำ ครูอาจใช้บัตรคำในการสอนให้นักเรียนอ่านตาม ให้รูปภาพประกอบ นักเรียนอาจอ่านคำได้โดยการจำ การสอนวิธีนี้จะทำให้นักเรียนอ่านคำได้ โดยใช้สายตา (ผดุง อารยะวิญญู, 2544: 68) และการสอนอ่านเป็นคำก็เป็นวิธีที่จะทำให้เด็กจำคำได้เพิ่มขึ้นหลังจากใช้ระยะเวลาเรียนไปเพียงเล็กน้อย ซึ่งสามารถนำมาเป็นพื้นฐานในการอ่านออกเสียงและการอ่านเพื่อความเข้าใจความหมายต่อไป (Bender, 1993: 187)

การสอนอ่านเป็นคำ เป็นแนวทางหนึ่งในหลาย ๆ แนวทางของการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านมีความสามารถในการอ่านคำสูงขึ้น เพราะการสอนอ่านเป็นคำมุ่งให้อ่านเฉพาะคำหรือเรื่องราวที่มีความหมาย โดยมีภาพเป็นเครื่องดึงดูดใจภาพช่วยในการอ่าน ภาพช่วยบอกเรื่องให้เด็กสนใจอยากอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับจิตวิทยาในการสอนอ่านตามทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory) ที่ว่าการเรียนรู้เป็นส่วนรวมคืออ่านเป็นคำ ๆ เป็นประโยคแล้วจึงแยกสะกดตัวผสมคำฝึกรอ่านภายหลัง ซึ่งมีส่วนสอดคล้องสนองความต้องการ ความสนใจ และทันใจของผู้เรียนซึ่ง อัจฉรา นาคทรัพย์ (2546: 62) ให้ความเห็นว่าการสอนอ่านเป็นคำ ช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีความสามารถในการอ่านคำสูงขึ้น ทั้งนี้เพราะวิธีการสอนอ่านเป็นคำมีขั้นตอนในการสอนจากง่ายไปหายาก มีการนำเข้าสู่บทเรียน มีสื่อบัตรคำ บัตรภาพ เกม และแบบฝึกที่ช่วยให้นักเรียนได้พบเห็นคำและได้ฝึกบ่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีเรียน

อ่านของเด็ก Frank Mary Lawrence ได้ค้นคว้าและพบว่าเด็กเรียนอ่านได้ 3 ทางด้วยกันคือ เด็กเรียนอ่านทางตาโดยใช้สายตาอ่านภาพที่สัมพันธ์กับคำ เด็กเรียนอ่านทางหูโดยใช้หูวิเคราะห์เสียงและผสมเสียงอ่านเป็นคำ ๆ และเด็กเรียนอ่านโดยการจำรูปคำโครงสร้าง และรูปคำของตัวอักษรที่มีความหมายเด่นและได้อ่านซ้ำ ๆ บ่อยครั้งก็จะจำได้ดี (Lawrence, n.d; อ้างถึงใน บันลือ พุกกะวัน, 2538: 17)

การนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการสอนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ จะช่วยแก้ปัญหาข้อจำกัดในการเรียนรู้ รับรู้ และส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้นได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีลักษณะเป็นสื่อภาพ สี เสียง และตัวอักษร ในบางบทเรียนที่มีเนื้อหาและแบบทดสอบในบทเรียน ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจในการเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ลักษณะการจัดบทเรียนยังสามารถเรียนเนื้อหาไปตามลำดับขั้น โดยจัดบทเรียนให้เริ่มจากบทเรียนที่ง่ายไปหายาก สามารถทบทวนบทเรียนซ้ำ ๆ ได้ ซึ่งตรงกับลักษณะการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ที่เรียนรู้ช้ากว่าเด็กปกติและต้องทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว เนื่องจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มักลืมง่าย (ผดุง อารยะวิญญู, 2539: 52) ข้อดีของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือ สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับได้ หลังจากทำแบบทดสอบจะมีข้อมูลบอกผลให้ทราบว่าตอบถูกหรือผิด ถ้าตอบถูกก็จะมีแรงเสริมทันที ถ้าตอบผิดก็สามารถแก้ตัวใหม่ได้ พร้อมกับให้กำลังใจ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เกิดกำลังใจ และทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียน เกิดเจตคติที่ดีในการเรียน มีความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

ทฤษฎีทางจิตวิทยาพื้นฐานของบทเรียน โปรแกรมหรือบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องมีผู้สอน จึงต้องใช้เทคนิค วิธีการทดแทนส่วนที่ขาดหายไปในการเรียนกับการสอนในชั้น ดังนั้นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงต้องอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาเข้าช่วย (ไพโรจน์ เบาลือ, 2520, ชม ภูมิภาค, 2521 และ ประหยัด จิระวรพงศ์, 2530) ทฤษฎีสั่งเร้าและการตอบสนอง (S-R Theory) โดยยึดหลักที่ว่า ความสำเร็จหรือการตอบสนองที่ถูกต้อง จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่เสริมแรงกับผู้เรียน เช่น การเฉลยคำตอบ การให้คำชมเชยหรือเสียงปรบมือจะทำให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจ ซึ่งตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ของกัทธรี (Guthrie) ที่ว่าเสนอสิ่งเร้าเป็นกรอบเล็ก ๆ แล้วผู้เรียนทำการตอบสนองทันที ตอบสนองมาก ซึ่งเป็นไปตามหลัก Operant Conditioning ของสกินเนอร์ (Skinner) การที่ผู้เรียนได้ทำการตอบสนองต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของบทเรียนจำนวนมากด้วยความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี เนื่องจากไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา และสถานที่ เป็นการเรียนโดยการกระทำ (Active Learning) ทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีและมีความคงทน

ในการจำ ตามทฤษฎีของธอร์นไดค์ (Thorndike) กฎแห่งความพร้อม กฎของการฝึกหัด กฎแห่งความเป็นผล (มาลินี จุฑะรพ, 2537: 81–83)

ดังนั้นการนำวิธีการอ่านเป็นคำกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ร่วมกัน จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจในการเรียนมากขึ้นเพราะเป็นการสอนให้อ่านเฉพาะคำที่มีความหมาย มีภาพเป็นสื่อนำสายตา เป็นการช่วยให้นักเรียนจำทางสายตา นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสทั้งการดูภาพ การฟังเสียง มือได้เคลื่อนไหวโดยการใช้เมาส์ สามารถทบทวนบทเรียนซ้ำ ๆ ได้ หลังจากทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบแล้วจะมีการประมวลผลให้ทราบว่าตอบถูกหรือผิด ถ้าตอบถูกก็จะมีแรงเสริมทันที ถ้าตอบผิดก็สามารถแก้ตัวใหม่ได้ พร้อมทั้งให้กำลังใจ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เกิดกำลังใจ และทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียน เกิดเจตคติที่ดีในการเรียน มีความเชื่อมั่นในตนเอง ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานนักเรียนพิการเรียนร่วม ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2554 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 พบว่ามีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 532 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2, 2554) และจากรายงาน โครงการวัดผลประเมินผล การเรียนประจำปีการศึกษา 2554 โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย อำเภอหาดใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีผลการประเมินตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4–6 ความสามารถด้านการอ่านคำของนักเรียนอยู่ในระดับค่าเฉลี่ยร้อยละ 45.52 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดคือร้อยละ 60 ซึ่งค่าที่นักเรียนอ่านออกเสียงไม่ถูกต้องส่วนใหญ่เป็นคำควบกล้ำ และเมื่อผู้วิจัยได้ประเมินความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยทำการทดสอบการอ่านคำจากบัญชีคำพื้นฐานซึ่งเป็นคำควบกล้ำตามระดับชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้กลุ่มนี้ มีความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำต่ำกว่าระดับชั้นที่ตนเองกำลังศึกษาอยู่ กล่าวคือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไม่สามารถอ่านคำควบกล้ำจากบัญชีคำพื้นฐานของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องพัฒนาความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน มีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์การประเมิน (โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย, 2554: 18)

จากเหตุผลและความสำคัญดังที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านมีความยากลำบากในการอ่านคำ จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการสอน และสื่อการสอนที่สร้างความสนใจของนักเรียน ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดที่จะพัฒนาความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับบทเรียน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเลือกศึกษาจากนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย อำเภอหาดใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่า จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีทักษะการอ่านคำสูงขึ้นและยังเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนได้นำไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะการอ่านคำให้กับนักเรียน ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลังการสอนโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน ก่อนและหลังการสอนโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 532 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่านที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนชุมชนบ้านน้ำน้อย อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนอ่านเป็นคำร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำ

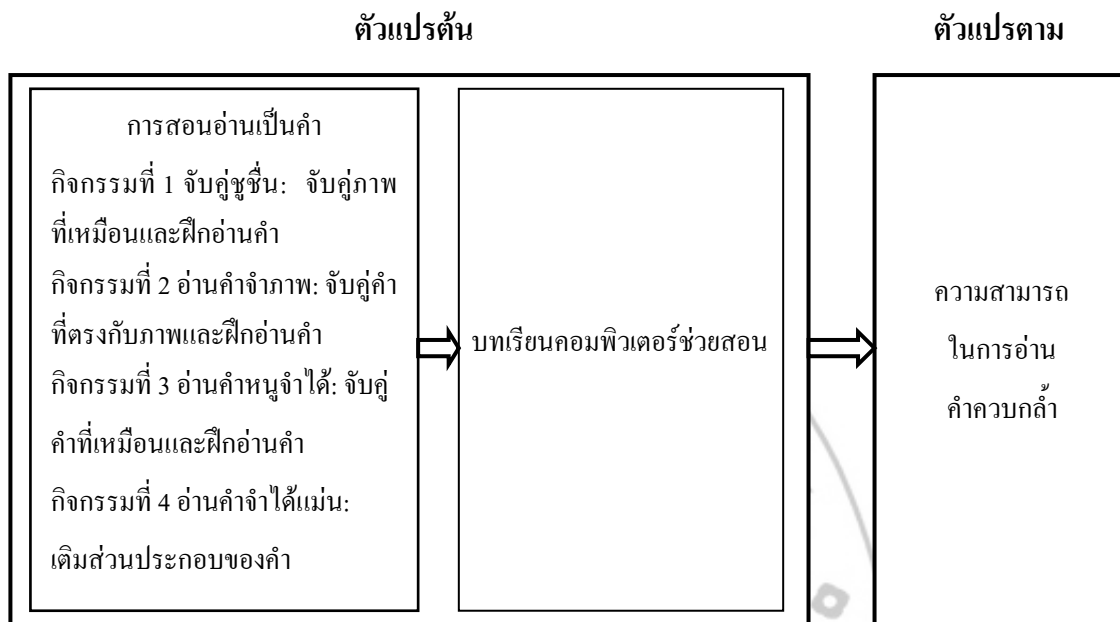
4. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการสอน โดยวิธีการสอนเป็นคำร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นคำควบกล้ำจากหนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นคำควบกล้ำแท้ที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวันและมักพบบ่อย ๆ จำนวน 21 คำ ดังนี้ กราม กรัด กริ่ง กรวด กรวย กรง กรน กลอน กลอง กล่อม กลือ กลือว กลัว กวาง กวาด กว้าง แกว่ง เกวียน กวัก ไกว

5. ขอบเขตระยะเวลา

ทำการรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม 2555 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 60 นาที รวม 21 ครั้ง

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง นักเรียนที่มีระดับสติปัญญาปกติ แต่มีความยุ่งยากหรือลำบากในการอ่านคำที่มีพยัญชนะต้น ก ควบกล้ำกับพยัญชนะ ร ล ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2

2. การสอนอ่านเป็นคำ หมายถึง การที่นักเรียนเปล่งเสียงโดยการฝึกประสาทสัมผัสทางการเห็นให้นักเรียนสังเกตทั้งคำ จำทั้งคำ แล้วอ่านเป็นคำ ไม่ต้องออกเสียงสะกด โดยมีภาพเป็นเครื่องดึงดูดใจในการอ่าน

3. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านคำควบกล้ำที่สร้างขึ้นตามขอบเขตเนื้อหาโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งบรรจุเนื้อหา คำอธิบาย แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบ ข้อมูลป้อนกลับ เมื่อนักเรียนตอบถูกจะมีการเสริมแรง สามารถบันทึกผลการเรียนและแจ้งผลการเรียนให้นักเรียนทราบ นักเรียนสามารถเรียนเนื้อหาได้ตามลำดับขั้นตอนโดยผ่านทางจอภาพ ซึ่งมีการตอบสนองต่อกิจกรรมต่าง ๆ ที่ปรากฏบนจอภาพโดยทางเมาส์

4. ความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำ หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกด้วยการอ่านคำที่มีพยัญชนะต้น ก ควบกล้ำกับพยัญชนะ ร ล ว และประสมด้วยสระเดียวกัน อ่านออกเสียงพยัญชนะต้นสองตัวพร้อมกัน ออกเสียงควบหรือกล้ำกันได้ถูกต้อง จำนวน 21 คำ คือ กราม กริด กริ่ง กรวด กรวย กรง กรน กลอน กลอง กล่อง กล่อม เกลือ เกลียว กลัว กวาง กวาด กว้าง แก้วแก้วเกวียน กวัก ไกว ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านคำควบกล้ำ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 21 ข้อ 21 คะแนน

5. วิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านคำควบกล้ำ ที่มีขั้นตอนการสอนดังนี้

- 5.1 นักเรียนดูบัตรภาพ ครูฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำตามบัตรภาพนั้น
 - 5.2 นักเรียนดูบัตรภาพและบัตรคำ ครูออกเสียงคำอีกครั้ง ให้นักเรียนออกเสียงตาม 5 ครั้ง
 - 5.3 นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงจากบัตรคำ โดยฝึกอ่านตามครูเป็นคำ
 - 5.4 ครูนำบัตรคำให้นักเรียนอ่าน หากนักเรียนยังอ่านไม่ได้ ครูนำบัตรภาพให้นักเรียนดู และให้นักเรียนอ่านบัตรคำ (ครูทำเช่นนี้จนกว่านักเรียนจะอ่านบัตรคำได้)
 - 5.5 ทำตามขั้นตอนที่ 5.4 จนกระทั่งนักเรียนสามารถอ่านคำได้โดยอัตโนมัติ
 - 5.6 นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการอ่าน ซึ่งแต่ละแบบฝึกประกอบด้วย 4 กิจกรรม ดังนี้
 - 5.6.1 กิจกรรมที่ 1 จับคู่ชูขึ้น หมายถึง รูปแบบกิจกรรมการฝึกอ่านคำควบกล้ำ ที่ผู้วิจัยใช้ฝึกอ่านคำควบกล้ำ โดยให้นักเรียนจับคู่ภาพที่เหมือนและฝึกอ่านคำ
 - 5.6.2 กิจกรรมที่ 2 อ่านคำจำภาพ หมายถึง รูปแบบกิจกรรมการฝึกอ่านคำควบกล้ำ ที่ผู้วิจัยใช้ฝึกอ่านคำควบกล้ำ โดยให้นักเรียนจับคู่คำที่ตรงกับภาพและฝึกอ่านคำ
 - 5.6.3 กิจกรรมที่ 3 อ่านคำหนูจำได้ หมายถึง รูปแบบกิจกรรมการฝึกอ่านคำควบกล้ำ ที่ผู้วิจัยใช้ฝึกอ่านคำควบกล้ำ โดยให้นักเรียนจับคู่คำที่เหมือนและฝึกอ่านคำ
 - 5.6.4 กิจกรรมที่ 4 อ่านคำจำได้แม่นยำ หมายถึง รูปแบบกิจกรรมการฝึกอ่านคำควบกล้ำ ที่ผู้วิจัยใช้ฝึกอ่านคำควบกล้ำ โดยครูกำหนดส่วนประกอบบางส่วนของคำ และให้นักเรียนเติมส่วนประกอบของคำที่หายไปให้สมบูรณ์
 - 5.7 นักเรียนฝึกทักษะเพิ่มเติมจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กิจกรรมที่ 1-4
- วิธีสอนอ่านเป็นคำนำมาใช้ในกิจกรรมที่ 5.1-5.6 และฝึกทักษะเพิ่มเติมโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในกิจกรรมที่ 5.7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการอ่านคำควบกล้ำที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในการสอนโดยวิธีการสอนอ่านเป็นคำร่วมกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องการอ่านคำควบกล้ำ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน

